

**Патріарше Послання
на Святу Пасху
№. Прот. 279**

**+ ВАРФОЛОМІЙ
МИЛІСТЮ БОЖОЮ
АРХИЄПИСКОП КОНСТАНТИНОПОЛЬСЬКИЙ, НОВОГО РИМУ І
ВСЕЛЕНСЬКИЙ ПАТРІАРХ
УСІЙ ПОВНОТІ ЦЕРКВИ:
БЛАГОДАТЬ, МИР ТА МИЛІСТЬ ВІД ХРИСТА, ЩО ВОСКРЕС У СЛАВІ**

Чесні браття Ієрархи та благословенні чада в Господі,

Прибувши в пості, молитві та благочесті до славного й урочистого дня Святої Пасхи, ми оспівуємо та прославляємо спасительне Воскресіння Господа і Бога і Спаса нашого Ісуса Христа, яке знаменує славному перемогу життя над смертю, оновлює все творіння та відкриває людині шлях обоження благодаттю. Церква Христова зберігає пасхальний досвід у літургійному житті, у подвигах святих і мучеників віри, в есхатологічному прагненні чернецтва, у проголошенні Євангелія «до краю землі», у богослов'ї та мистецтві хвали, у доброму свідченні вірних у світі, у культурі любови та солідарности, у непохитній впевненості, що зло не має останнього слова в історії.

Воскресіння Господнє переживається як дарована Христом свобода, яка надихає, живить і зміцнює творчі сили людини, добру боротьбу за «усе, що лиш правдиве, що чесне, що справедливе, що чисте, що любе, що шанобливе»¹, нагадуючи всім нам, що шлях до Воскресіння нерозривно пов'язаний з Хрестом. Радість воскресіння вберегла нарід Божий від ототожнення з духом цього світу й тим самим захистила його від безплідної замкнутости та духовности, позбавленої динамізму та духу надії. Життя віруючих у Христі, розп'ятому й воскреслому за нас, людей, спростовує навіть сьогодні всі незнайомі наративи про християнську етику як «етику слабких», нібито представлену смиренням, прощенням, жертвовною любов'ю, аскетизмом, Господнім словом: «Але Я кажу вам: не противтеся злому»² та іншими принципами й позиціями, що належать до ядра нашої ідентичности. Немає нічого більш неправдивого, ніж такий підхід до етики християнства – «безкорисливої» жертвовної любови, переплетеної з мужністю, відвагою та екзистенційною автентичністю. Пасха – це гімн цій свободі, вірі, «що чинна любов'ю»³, яка не є нашим власним здобутком, а благодаттю та даром згори й переживається у святих таїнствах Церкви та в «таїнстві» служіння ближньому. Дійсно, «любов до Бога жодним чином не терпить ненависти до людини»⁴.

¹ Фил. 4:8.

² Мт. 5:39.

³ Гал. 5:6.

⁴ Максим Сповідник, *Глави про любов*, I. 15. PG 90, 964.

Церква Христова — «сіль землі», «світло світу», місто, «що стоїть на горі», світильник, поставлений «на свічнику»⁵, — свідчить світові перед обличчям знаків часу про майбутню благодать і «надію, що в нас»⁶. Слово про Хрест і Воскресіння сьогодні звучить як Євангеліє миру, примирення та справедливості. Війна, ненависть і несправедливість протистоять фундаментальним християнським принципам, за втілення й утвердження яких щодня моляться та працює нарід Божий. У світлі Воскресіння ми молимося Господу за жертв воєнного насильства, за сиріт, за матерів, що оплакують дітей своїх, за всіх, хто носить у своєму тілі та душі наслідки людської жорстокості та болю. «Христос воскрес» — це заперечення та засудження насильства та страху, це заклик до мирного життя. Війна породжує страждання та смерть; Воскресіння перемагає смерть і дарує нетління.

Перед обличчям щоденних образів варварства війни Церква своїм голосом проголошує святість людської особистості — кожної конкретної людини на землі — та обов'язок абсолютної поваги до неї й закликає нас «пізнати нашу гідність, шанувати архетип, пізнати силу таїнства й того, за кого Христос помер»⁷. Воскресіння Господнє — це повернення людини до її предвічного покликання. Як «початок іншого вічного життя», воно зцілює відчужені стосунки та встановлює мир, «що перевершує всяке розуміння»⁸, який охоплює всесвітнє примирення та умиротворення.

Божим провидінням Святий і Великий Собор Православної Церкви, десяту річницю скликання якого ми вшановуємо цього року, підкреслив обов'язок Церкви «схвалювати все те, що по-справжньому служить миру (Рим. 14:19) і відкриває шлях до справедливості, братерства, справжньої свободи і взаємної любови між усіма дітьми єдиного Небесного Отця, як і між усіма народами, що складають єдину людську сім'ю»⁹.

Свята Пасха — це вся наша духовна культура, ядро нашого благочестя. Воскресіння Господнє — це також наше власне Воскресіння в цьому віці, прообраз і передчуття «спільного воскресіння людства» та оновлення всього творіння. Осяяні сяйвом обличчя Воскреслого Христа та прославляючи в псалмах, гімнах і духовних піснях пресвяте ім'я Його, Князя Миру, Того, Хто з нами «завжди до кінця віку»¹⁰, бажаємо вам «щасливого Воскресіння», сповненого божественних дарів протягом усього Пасхального періоду та всіх днів вашого життя, вигукуючи всесвітнє проголошення радості: «Христос воскрес! Воістину воскрес Господь!».

**Фанар, Свята Пасха 2026 року
+ Варфоломій Константинопольський,
палкий молитвенник
перед Воскреслим Христом за всіх вас**

⁵ Мт. 5:13-15.

⁶ 1 Пет. 3:15.

⁷ Григорій Богослов, Слово 1, На Святу Пасху, PG 35, 397.

⁸ Фил. 4:7.

⁹ Місія Православної Церкви у сучасному світі, В, 5.

¹⁰ Мт. 28:20.